

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoCsp/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119311102
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6119311102.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: Q. O., I.. XX.XX.XXXX, Z. Y. M. XXXX/XX, XXX XX B., o zaplatenie 3.209,42 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 8Csp/108/2019-143 zo 14. septembra 2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a nepriznal žalovanej náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že právna predchodkyňa žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s. ako veriteľka a žalovaná ako dlžníčka uzatvorili 26. januára 2015 zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej bol dlžníčke poskytnutý úver vo výške 2.000,- eur, s úrokom vo výške 10,9 % ročne, RPMN 23,44 % a priemernou RPMN 17,33 %. Dlžníčka sa touto zmluvou zaviazala splatiť veriteľke celkovú čiastku spojenú s úverom vo výške 4.567,79 eur, a to 108 mesačnými splátkami po 42,25 eur, pričom splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 20. marca 2015 a splatnosť poslednej splátky na 20. februára 2024. Slovenská sporiteľňa, a.s. listom z 23. januára 2018 vyzvala dlžníčku na zaplatenie dlžnej čiastky úveru vo výške 3.032,07 eur a vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky a listami z 21. mája 2018 vyzvala dlžníčku na zaplatenie 3.300,81 eur a oznámila dlžníčke postúpenie pohľadávky na obchodnú spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o..

3. Súd prvej inštancie nemal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že pohľadávka, ktorú žalobca nadobudol od svojej právnej predchodkyne bola splatná, ale ani doručenie oznámenia o zosplatnení úveru z 23. januára 2018 a oznámenia o postúpení pohľadávky z 21. mája 2018 žalovanej.

4. S poukazom na neplatnosť postúpenia pohľadávky na žalobcu a z toho vyplývajúci nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu súd prvej inštancie žalobu zamietol.

5. Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 53 ods. 9, § 524, § 526 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 92 ods. 8 prvej a druhej vety zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o bankách“).

6. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP a s ohľadom na plný úspech žalovanej, ktorej však žiadne trovy konania nevznikli, nepriznal žalovanej náhradu trov konania.

7. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie žalobca. Namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Namietané porušenie práva na spravodlivý proces vzhladol v prekročení právomoci súdu prvej inštancie, keď súd namiesto strany sporu rozporoval skutočnosti uvádzané druhou stranou sporu. V súvislosti s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami poukázal na skutočnosť, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky nepretržite v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi dlhšie ako 90 kalendárnych dní (v zmysle Prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok bola žalovaná ku dňu postúpenia pohľadávky v nepretržitom omeškaní 757 dní), ale aj na skutočnosť, že v konaní bolo preukázané, že žalovaná bola postupcom opakovane vyzývaná na úhradu omeškaných splátok, a to okrem iných výziev aj výzvou z 26. októbra 2016, výzvou z 23. novembra 2018 označenou ako „oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ a výzvou z 23. januára 2018. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci súdom prvej inštancie tvrdil, že ak by zákonodarca mienil ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách poskytnúť dlžníkovi lehotu na dobrovoľné plnenie po dobu 90 dní od doručenia výzvy, bolo by to v tomto ustanovení výslovne a jednoznačne uvedené. Tiež mal za to, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách pojednáva len o písomnej výzve banky (bez akýchkoľvek osobitných náležitostí) voči svojmu klientovi, t. j. výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, resp. akejkoľvek časti peňažného záväzku klienta, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovuje žalobe a priznáva žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň vyčíslil trovy odvolacieho konania na sumu 350,44 eur, ktorá predstavuje poplatok za podané odvolanie vo výške 192,50 eur a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 158,14 eur (jeden úkon právnej služby vo výške 145,40 eur s DPH a režijný paušál vo výške 12,74 eur s DPH).

8. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu v súdom určenej lehote nevyjadřila.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v súlade s ustanovením § 379 a nasl. CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. O odvolaní bolo rozhodnuté postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na príslušnej webovej stránke najmenej 5 dní pred rozhodnutím.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnomu posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

12. Súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správny skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné.

13. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo 205/2009 z 29. júna 2010).

14. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

15. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Z listu právnej predchodkyne žalobcu z 23. novembra 2016 je zrejmé, že využila svoje právo podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka a pre nesplnenie splátky žiadala o zaplatenie celej pohľadávky.

18. Podľa právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t. j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítať. Z celého kontextu ustanovenia však možno vyvodiť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť.

19. Vyššie citované ustanovenie pred zosplatením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Žalobca predložil súdu výzvu z 26. októbra 2016, v ktorej jeho právna predchodkyňa vyzýva žalovanú na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy. Aj keď žalobca doložil k žalobe výzvu na zaplatenie dlžnej sumy, nepredložil súdu prvej inštancie žiaden dôkaz o tom, že predtým právna predchodkyňa žalobcu žalovanú vyzvala na zaplatenie v tom čase dlžných splátok a upozornila ju na možnosť zosplatenia úveru v prípade ich neuhradenia. Odvolateľ súdu ani nijako nepreukázal, aby jeho právna predchodkyňa uvedenú výzvu doručila do sféry žalovanej.

20. Dôsledkom nesplnenia povinnosti žalobcu, resp. jeho právnej predchodkyne, uloženej mu kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa je neplatnosť právneho úkonu - vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pretože v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka tento úkon odporuje zákonu.

21. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, v konaní na základe viacerých dôvodov nebolo preukázané, aby žalobca platne nadobudol pohľadávku uplatnenú v predmetom konaní od jeho právnej predchodkyne.

22. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy a po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

23. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorej kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

24. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudky Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/119/2013, sp. zn. 19Co/194/2015, sp. zn. 4Co/145/2014).

25. Ustanovením § 92 ods.8 zákona o bankách sa sledovalo sprísnenie postúpenia (cesie) bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožnenie dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu („Toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky ...“). Zákonným podmienkam, akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90-dňová lehota, nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

26. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že zákonom č. 299/2016 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony účinným od 1. januára 2017, zákonodarca pristúpil k ďalšiemu sprísneniu postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach, a to k zúženiu okruhu subjektov, na ktoré je možné postúpiť bankovú pohľadávku (napr. splatenie vkladu do základného imania u postupníka najmenej 500.000 eur, vylúčenie obchodníkov s oprávnením poskytovať spotrebiteľské úvery do 10.000 eur a pod.). Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a neodporujú záveru o možnosti odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v prospech spotrebiteľa.

27. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka.

28. Odvolací súd má za to, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách je kogentným ustanovením a dohodou zmluvných strán sa od neho nemožno odchyliť (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 18Co/109/2011).

29. Ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách, ani iné ustanovenie tohto zákona účinné v čase uzatvorenia zmluvy o úvere alebo zmluvy o postúpení pohľadávok neumožňovalo banke a jej klientovi upraviť si práva a povinnosti z obchodov odchyľne od tohto zákona alebo osobitného predpisu.

30. Žalobca v konaní nepreukázal, že postúpeniu pohľadávky predchádzalo zaslanie výzvy bankou adresovanej žalovanej v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Písomná výzva banky klientovi je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu. Tým, že banka túto výzvu dlžníčke nezaslala, resp. táto skutočnosť nebola v konaní preukázaná, neposkytla jej dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke na zotrvanie vo vzťahu s ňou.

31. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Obo/49/2008 zo 14. mája 2008, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.

zn. 1Cdo/76/2007 z 28. januára 2009, podľa ktorých v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo a z Občianskeho zákonníka nemožno vyodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, č. k. IV.ÚS 337/2012-19 z 3. júla 2012.

32. Keďže žalobcom nebolo preukázané splnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na túto skutočnosť odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia, a preto mu nie je možné priznať právo uplatnené v tomto konaní.

33. S poukazom na uvedené odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny, vrátane výroku o trovách konania.

34. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaná ako sporová strana mala v odvolacom konaní plný úspech, teda má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).